

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10575

Tarih : 19.02.2025

24733

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Sn.Ali YERLİKAYA** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Onur DÜŞÜNMEZ
Hakkari Milletvekili

Seçimle iş başına gelen yerel yöneticilerin idari tasarruflarla görevden alınarak yerine merkezi yönetim tarafından kayyım atanması, seçmen iradesinin açıkça gasp edilmesi anlamına gelmektedir. Bu uygulamalar yalnızca yerel yönetimlerin özerkliğine zarar vermekle kalmamakta, aynı zamanda demokratik hukuk devletinin temel ilkeleriyle de çelişmektedir.

Anayasa'nın 127. maddesi, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı, Belediye Kanunu ve uluslararası hukuk normları çerçevesinde belediye yönetimlerine yönelik yapılan müdahaleler hukuka aykırıdır. Seçmen iradesine yönelik müdahaleler artarak devam etmektedir. 31 Mart 2024 tarihinde yapılan yerel seçimlerin ardından ilk kayyım girişimi Van'da yaşanmış, ancak halkın demokratik tepkisi sonucunda geri adım atılmıştır. Ancak, Yüksek Seçim Kurulu tarafından adaylığı onaylanan ve halkın iradesiyle seçilen Van Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Abdullah Zeydan hakkında verilen hukuki dayanaktan yoksun bir karar gerekçe gösterilerek görevden alınması ve yerine kayyım atanması söz konusudur. Halkın iradesi yok sayılmaktadır. Bu girişim Anayasa'nın seçme ve seçilme hakkına ilişkin hükümleri ile uluslararası demokratik normlarla bağdaşmamaktadır. Halkın iradesini, hak ve özgürlüklerini savunması, dayanışma içinde olması, demokrasiyi ve demokratik değerleri korumak için demokratik hak kullanımını gerçekleştirmeleri suç değildir.

Bu bağlamda;

1. Yüksek Seçim Kurulu tarafından adaylığı onaylanan ve halkın iradesiyle seçilen Van Büyükşehir Belediyesi Eşbaşkanı Abdullah Zeydan hakkında verilen hukuki dayanaktan yoksun bir karar gerekçe gösterilerek görevden alınması ve yerine kayyım atanması Anayasa'nın seçme ve seçilme hakkına ilişkin hükümleri ile uluslararası demokratik normlarla nasıl bağdaştırılmaktadır? Kayyım atamalarının hukuki dayanağı nedir ve bu uygulamanın Anayasa'ya ve hukuk devleti ilkelerine uygunluğu nasıl gerekçelendirilmektedir?
2. Van Büyükşehir Belediyesi binasına kolluk güçleri tarafından yapılan müdahale sırasında, milletvekili olarak benim de orada bulunduğum bilinmesine rağmen, tüm ikazlarıma rağmen kolluk güçleri pervasızca saldırmış, bana ve birçok kişiye kötü muamelede bulunmuş, işkence yapmıştır. Belediye başkanları, milletvekilleri, kadınlar ve sivillerin bulunduğu bir ortamda plastik mermi, biber gazı ve cop kullanılarak yapılan bu müdahaleye dair belediye binasındaki güvenlik kameralarının kayıtları incelenmiş midir? Bu kayıtlar kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
3. Milletvekili dokunulmazlığına sahip olmama rağmen şahsıma, belediye başkanlarına ve yurttaşlara yönelik uygulanan şiddet ve işkence hukuki ve etik olarak nasıl açıklanmaktadır? Belediye binasında yapılan baskında milletvekillerinin ve belediye başkanlarının darp edilmesi, gözaltına alınması emrini kim ya da kimler vermiştir? Bu hukuksuz müdahaleyi gerçekleştiren kolluk kuvvetleri hakkında herhangi bir işlem başlatılmış mıdır?
4. Van'daki protestolar sırasında kaç kişi gözaltına alınmıştır? Bunlardan kaç çocuk yaşta olup, kaç kişi halen gözaltında tutulmaktadır?

5.Gözaltına alınan yurttaşlardan kaç kişi tutuklanmıştır? Serbest bırakılanların kaç darp izleri ve işkence bulgularıyla hastaneye sevk edilmiştir?

6.Gözaltına alınan çocuklardan en az 16'sının ağır işkenceye maruz kaldığı, kemik kırıkları ve ciddi morluklarla hastaneye kaldırıldığı iddiaları doğru mudur? Bu konuda Bakanlığınızın herhangi bir inceleme ve soruşturma başlatması söz konusu mudur?

7.Gözaltı işlemleri sırasında ve nezarethanede işkence ve kötü muamele uygulayan emniyet personeli hakkında idari veya adli bir soruşturma başlatılmış mıdır? Başlatıldıysa kaç personel hakkında işlem yapılmıştır?

8.Gözaltında işkence gören yurttaşlara hastaneler tarafından darp raporu verilmediği iddiaları doğru mudur? Bu iddialarla ilgili bakanlığınız herhangi bir soruşturma yürütmekte midir?

9.Van'daki protestolar sırasında polislerin plakasız araçlar kullandığı yönünde kamuoyunda ciddi iddialar bulunmaktadır. Plakasız araçların olay yerinde bulunma sebebi nedir?

10.Demokratik haklarını kullanan yurttaşlara yönelik ağır polis şiddetinin sorumluları kimlerdir? Bakanlığınız kamuoyuna bu konuda şeffaf bir açıklama yapacak mıdır?